

A painting depicting a shepherd in a white tunic and brown sash, leaning over a dark, rocky cliffside. He holds a long, curved wooden staff in his right hand, which rests on the cliff. His left arm is extended outwards. Below him, a white sheep is visible, looking up towards the shepherd. In the upper right, an eagle with its wings spread is flying against a backdrop of a vast, mountainous landscape under a hazy sky. The overall style is that of a classical or religious painting.

**Faaba Ka À
Hunu**

Za Βεεηε

FAABA KA À HUNU ZA BÈÈÈ

Tira wɔ ka ò cii à sɛ FAABA KA À HUNU ZA BÈÈÈ gunda Ikpe Senda bata yom ka ò suuba ka meigu. Bata yom di ya ci sendi bɔm gure yom ka ò hunu nungu ŋmani ŋmani Ikpe Senda Tira kuna. Hɛɛ, a tabai ka Ikpe Sendi fahamandiyom hinno hunu mo Ikpe Senda Tira bumbum kuna.

Bèèè no Ikpe Sendi hunu. Cimi cimi à kaanda gaakasine beerem bine yom kuna, beerem ka ò go baa cɛyom susu kala kala zanga bɔrɔ ka à go maa jo wala à go maa hɛɛɛ. Saa ka bɔrɔ tuubi, akpɛ go dulum nam ka Kpe Yesu Mɛsiya ŋmaare À ma huro nga hundi kuna. Akpɛ go naane nda bine fɔ ka Kpe Yesu Mɛsiya ya ci nga faabakɔ. Kpe mo ga Nga bɔm kaatɛɛ à sɛ. Kpe go ganakɔ no Nga ŋmɔne binekaane nda laakalikane. Hɛɛ wɔ, a na wɔne tɛ no batuure jiiri 1937. Za jiiri wɔ a mana fee nda Kpe bine fɔ meiguyom ba ce fɔ. De n mana naane Kpe Yesu Mɛsiya gaa jina, a go ka n ŋmaare n ma n bɔm yeti ganda À sɛ maasa ka À ta À ma ci n Faabakɔ.

—Watson Goodman (1920-2002)

Amma Ikpe go ka Nga baakasine cebe i se
domi saa ka i goono ko ci dulumkoni yom
Mesiya bu i se. —Lomei 5:8

Bomdaarum jingaru ba to. Yesu go bei Nga
lokaci to Nga ma hunu handunya wo kuna ka
kpei Baaba do. Za ka A go baa Nga nmone
yom ka n goono handunya, A go baa rei kala
beenante. —Yohanna 13:1

N hunu mo Yesu Mesiya do ka A ci seda
naanekpe, Boro sintine ka Ikpe tunandi bukoei
game. Nga ya gunda dabari handunya wo kpe
yom kulu bom. A go baa i yom. A na i nyume
i dulum yom gaa nda Nga kuri.

—Kaayomtere 1:5

Ikpe baa handunya beerem kala kala hali A
na n no Nga Ize folonku. Boro kulu ka a go
naane A gaa, a si halaci amma a ma du hundi
ka a si beeni. —Yohanna 3:16

Hali jina no Kpe Ikpe hunutere a se. A cii:
Dahiri no A go baa ni nda baakasine ka a
sinda beeniyom. A se no A na n cendi A do
nda A borohinnotere. —Yeremi 31:3

Baakasine fo si ka a bisa, boro ma nga hundi
no nga kpaasi yom sabu se. —Yohanna 15:13

2 YESU MESIYA YA CI IKPE

Siika si, Ikpe ganayom duje beeri. Ikpe hunutere gaaham kuna. Biya Halaala na À cèbe ceyom susukpe. Ikpe dontoneize yom diÀ. Ñ na À baaru fèe dimi cindei sè. Beerem na À naane handunya kuna. Ñ na À zaa ka kpeindaÀ bèene deiza kuna. —1 Timote 3:16

Sendi goono sintine kom. Senda mo goono Ikpe banda. Senda ya ci Ikpe. Sendi di bine te gaaham. À goro i game. I di À deiza, deiza ka à ci Ize folonku nmone ka à hunu za Baaba do. À to nda gomini nda cimi.

—Yohanna 1:1 nda 14

Hè wo kulu te mo no zama hè ka Kpe cii andebi gaa ma to sè. Andebi di cii: À go, hundiyo ka à si haru bei, à kaa kunu. À bine kaa koo haiboro fo hei. Ñ ga À cèe Emanuèli. À maa feeriji ya ci Ikpe goono i banda.

—Matiyu 1:22, 23

Hèe nda a Baaba, i kulu afo no.

—Yohanna 10:30

Yesu cii à sè: Za jeyom no A goono nda wom Filipu, nga no n mana A bei? Boro ka à di hèe, à di Baaba. Dee mete ni wo, n te ka cii ya wom cèbe Baaba? N mana naane no ka A goono Baaba kuna, Baaba mo goono A kuna?

—Yohanna 14:9, 10a

Bɔrɔ kulu ka à go tu ka Yesu ya Ikpe Ize no, Ikpe goono akpe kuna nda gɔrɛ. Akpe mo goono Ikpe kuna. —1 Yohanna 4:15

Ikpe dɔntɔnɛize di mo tu à sɛ ka cii: Biya Halaala ya kaa zumbu n bɔm. Kpe ka À bɛɛrɛ bisa n̄ kulu, À dabari mo ga n daabu nda Nga bicire. À sɛ no, Ize Halaala di ka n kaa hɛi, n̄ ga À cɛɛ no Ikpe Ize. —Luka 1:35

N̄ na Koo fɔ hɛi i sɛ. N̄ na i no Koo Haibɔrɔ fɔ. Meire kaa gɔrɔ À jɛsɛ gaa. N̄ ga À maa cɛɛ Ihinno, Sawarikɔ, Ikpe Hini kulu Kpe, Baaba duumiantɛ, Baani kulu Kpe. —Esayi 9:5

Saa ka à go sendi wɔne gaa, cɔfɔ buru kpaarɛ tai tai fɔ kaa ka n̄ daabu. Cɔfɔ jinde fɔ hunu za buru di kuna ka cii: Bɔrɔ kpe ya ci a Ize Bineganji ka À gaa a du binekaane. Wa hanga dam À sɛ. —Matiyu 17:5

Yesu cii à sɛ: N diÀ kɔ (Ikpe Ize). Wɔ ka À go sendi n sɛ, Nga no. —Yohanna 9:37

Mesiya kuna no Ikpɛtɛrɛ tɔyom kulu goono ko gɔrɔ À gaaham kuna. —Kolosei 2:9

4 YESU CII NGA YA BORO KA NO

Cɔfɔ À cii ò sɛ: Wom ya ganda wɔ ñmɔne yom no. Hɛɛ wɔ bɛɛnɛ ñmɔne no. Wom ya handunya wɔ ñmɔne yom no. Hɛɛ wɔ ya na ci handunya wɔ ñmɔne. Yesu cii ò sɛ: Cimi no A go cii wom sɛ za ò mana Abulema hei, Hɛɛ ya ci.
—Yohanna 8:23 nda 58

Weiboro di cii À sɛ: A bei ka Mesiya go kaa, wɔ ka ò cii À sɛ Ikpe Suubani. Saa ka À kaa, À kaa hɛ kulu kaatere i sɛ. Yesu cii À sɛ: Hɛɛ wɔ ka A go sendi n sɛ, Hɛɛ ya ci Nga.
—Yohanna 4:25, 26

Yesu cii ò sɛ: Hɛɛ ya ci buuru hundikoni. Boro ka à go kaa A do, à si maa herɛɛ pai. Boro ka à go ka A naane mo, à si maa jo pai.
—Yohanna 6:35

Saa ka A goono handunya kuna, Hɛɛ ya go ci handunya kaari.
—Yohanna 9:5

Yesu cii ò sɛ kpɛɛnɛ: Cimi no A go cii wom sɛ, Hɛɛ ya ci feeji yom kali mee.
—Yohanna 10:7

Yesu cii à sɛ: Hɛɛ ya ci tunuyom nda hundi. Boro ka à go naane A gaa, ba akpe bu, à kaa huna.
—Yohanna 11:25

ALAMU FỌ YOM KA YESU TẸ 5

Yesu na jama di no mei ò ma gọrọ ganda subu gani fọ kuna. À na buuru gu di nda ciifi hinka di zaa. À na bẹẹnẹ guna ka barika dam ò gaa. À na buuru yom di zenji zenji ka ò no coobaabaize yom di sẹ. Coobaabaize yom mo farisi jama sẹ. Ñ kulu ọmaa ka kungu. Ñ na zenje yom ka ò cindi meigu cila cena wei cindi hinka mefọ. Zanga haibọrọ dubu gu sara ya ọmaa, weibọrọ yom nda koo cena yom ba si.

—Matiyu 14:19-21

Saa ka Yesu cẹ nda senda cọfọ À cii Simọ sẹ: Tọ jina hara bindi ka n taaru hiri ka du ciifi. Amma Simọ cii À sẹ: A Jina, i na gbei tẹ ciini kulu, i mana he fọ kulu dii. Nda à kulu N senda bọm a ga a taaru hiri. Ka Simọ na taaru hiri, ò na ciifi boobo fọ dimi kuu. Cọfọ taaru di go pati.

—Luka 5:4-6

Cọfọ danam hinka fọ mo go gọrọ fọnda hanga gaa. Ñ maa ò cii Yesu go bisa. Cọfọ ò kuwa ka cii: E Kpe, Ni Dafidi ize, N ma suuji cẹbẹ i sẹ. Yesu cẹ ka ò cẹ. À cii: Ifọ no wom go baa ya tẹ wom sẹ? Ñ cii à sẹ: Kpe i go baa no i moo yom wọ ma feeri. Sisibi na Yesu dii. À na ò moo yom hama. Maasa maasa ò tẹ moo. Ñ na Yesu gana.

—Matiyu 20:30 nda 32-34

6 YESU MƏSIYA YA TAKAKO NO, KPE MO NO

Ikpe ka À na he kulu taka na duje di tugu Nga (Yesu Məsiya) do za zamani yom ka n bisa. —Efesei 3:9b

À na he kulu taka. À na he yom ka n goono beene nda he yom ka n goono ganda taka. À na he yom ka boro hini ka di nda he yom ka moo si di taka, za kpetere yom za dabari yom za meire yom za hini yom. À do no Ikpe na he kulu taka. À se mo no he kulu goono.

—Kolosei 1:16

Amma maasa kokoro banda jiribi yom wo kuna, Ikpe sendi i se Nga Ize do. Nga no Ikpe na À dam he kulu tubuko, wo ka À do mo À na zamani yom kulu te. —Ebuluwei 1:2

Wa nam Isiraila fuu kulu ma bei siika si ka Yesu di ka wom kanji, Ikpe na À te Kpe nda Məsiya. —Diyei Tera yom 2:36

À se no, Məsiya bu ka ye ka huna domi À ma ci Kpe buko yom bom nda hundikoni yom bom. —Lomei 14:9

Ikpe ya naanekpe no, Nga ka À na wom ce wom ma meigu nda bine fo nda Nga Ize, i Kpe Yesu Məsiya. —1 Kolentei 1:9

YESU MƏSIYA YA CI BƆRƆ 7 KULU CIITIKƆ

Amma ni, ifo se n go ka n nyaize ciiti? Wala ni, ifo se n go ka n nyaize fente? I kulu kaa ce Mesiya ciiti kariga jine. —Lomei 14:10

À se no, a go ka n dam Ikpe nda Kpe Yesu Mesiya jine, Nga ka à ba hundikoni yom nda bukƆ yom ciiti. A go ka n dam Mesiya kaa-yomtere nda à kpetere bom. —2 Timote 4:1

Saa ka hee Adamize, A go kaa A deiza kuna nda Ikpe dontoneize halaala yom kulu A banda, A kaa goro A kariga deizakpe bom. Handunya dimi kulu kaa meigu A jine. A ga n fee cere zanga kuruko cini ka nga feeji yom fee nda hancini yom. —Matiyu 25:31, 32

À kaa te hanu ka Ikpe ga iburadam yom gunde yom kuna asiiri yom ciiti Yesu Mesiya do a Baaru Hinno bom. —Lomei 2:16

Yesu na i no mei i ma baaru di fee jama se. I ma te seda mo ka Nga ya ci Boro ka Ikpe jisi à ma ci hundikoni yom nda bukƆ yom ciitiko. —Diyei Tera yom 10:42

Amma i go ka À bei, Nga ka À cii: Hee ya faasa. Hee ya kaa bana. À cii kpeene: Kpe ga Nga jama ciiti. —Ebuluwei 10:30

8 YESU MƏSIYA HINNE YA CI FANSAKO

Hɛɛ wɔ, Hɛɛ ya ci mee di. De bɔrɔ fɔ go huro nda A dɔ, à kaa du faaba. À kaa huro. À kaa hunu. À kaa du kure dɔ mo.

—Yohanna 10:9

Yesu cii à sɛ: Hɛɛ ya ci fɔndɔ nda cimi nda hundi. Bɔrɔ kulu si du ka tɔ Baaba dɔ kala nda A dɔ.

—Yohanna 14:6

À sɛ no, A cii wom sɛ wom kaa bu wom dulum yom kuna. De wom mana cimandi ka Hɛɛ ya ci, wom kaa bu no wom dulum yom kuna.

—Yohanna 8:24

Ikpe na n̄ cɛandi susu noyom bɔm Nga gomina gaa fansayom dɔ ka à goono Məsiya Yesu kuna.

—Lomei 3:24

Nga di sɛ mo no, beerem ka n̄ go maani Ikpe gaa Nga dɔ, À hini ka n̄ no faaba tɔnantɛ za ka À go huna ko huro n̄ sɛ Ikpe dɔ.

—Ebuluwei 7:25

Kala À dɔ hinne no bɔrɔ go du faaba. Maa fɔ kulu si kpɛnɛ bɛnɛ cire ka Ikpe no iburadam sɛ ka à gaa tilasi i ma du faaba.

—Diyei Tɛra yom 4:12

YESU MESIYA HINNE YA 9 CI FANSAKO

Ikpe na wom dam Mesiya Yesu kuna. Ikpe na Mesiya te i se haikusutere ka À hunu À do. Watom Nga ya ci i ceyom susu. Nga ya ci i halaalandiyom. Nga ya ci i fansayom.

—1 Kolentei 1:30

À na Nga bom no ka bu i sabu se zama Nga ma i fansa he lalo kulu gaa. À ma i hinnandi mo ka i te Nga nmone jama, i ma ci himmante yom gbei hinno yom se. —Titu 2:14

Wom mo Baaba saabu, Nga ka À na i to i ma du ba halaalante yom tubu gaa ka à goono kaari kuna. À na i kaa kube hini kuna ka kpeinda i yom Nga Ize Binenganji kpeters kuna. À Iza kuna mo i du fansayom À kuri do, watom À go ka i yaafa nda i dulum yom.

—Kolosei 1:12-14

Hee Adamize, A kaa no ya ceeci he ka à dere ka à faaba.

—Luka 19:10

N go dooni teji fo te ko cii: Ni, N to N ma tira di zaa ka seda yom pati zama n na N dumbu. N kuri gaa no N na i fansa Ikpe se dimi kulu kuna nda deene kulu kuna nda jama kulu kuna nda laabu kulu kuna.

—Kaayomtere 5:9

10 MƏSIYA KURI GAA NO SASABANDIYOM GOONO

Hali ya mo maasa Ikpe na i cɛandi susu Məsiya kuri gaa. À se no, Ikpe ga i faaba Nga binetɔnɛ kambɛ Məsiya dɔ. —Lomei 5:9

Yesu kuna mo i gunda fansayom À kuri gaa. À go ka i yaafa mo nda i dulum yom nda zanga Ikpe gomini haizici goono nda. —Efesei 1:7

Wɔne ya ci A kuri, alikawali teji tɛyom ɲmɔne ka à munu bɔrɔ boobo guribi dulum yaafayom sabu se. —Matiyu 26:28

Wom go bei mo zanga Ikpe na wom fansa wom goonoyom kɔnu gaa, goonoyom ka wom tubu wom cɛɛ yom dɔ. À mana wom fansa nda hɛ yom ka n̄ halaci zanga anzɛrfu wala wura. Amma À na wom fansa no nda Məsiya kuri bæerekpe ka à hima zanga feejiize kuri, feejiize ka à sinda mɛrɛyom dɔ, à sinda tombi ba nungu fɔ. —1 Piɛɛ 1:18, 19

Amma de i go dira kaari kuna zanga Ikpe bumbum goono kaari kuna, i ci afɔ meiguyom kuna nda cɛɛ. À Ize Yesu Məsiya kuri mo, à go ka i hinnandi dulum kulu gaa. —1 Yohanna 1:7

FAABA GOONO NAANE 11
GAA M&SIYA KUNA

Gomini dɔ no Ikpe na wom faaba naane gaa. À bine mana hunu wom dɔ. Ikpe noyom no.
—Efesei 2:8

Nga di sɛ, za ka Ikpe na i cɛandi susu naane gaa, baani tɛ i yom nda Ikpe game i Kpe Yesu M&siya dɔ.
—Lomei 5:1

Ñ cii à sɛ: N ma naane Kpe Yesu M&siya gaa, n kaa du faaba, ni nda n fuu kulu.
—Diyei Tera yom 16:31

Bɔɔ kulu ka ñ na à hei Ikpe dɔ, handunya gaanmaakɔ no. Gaanmaayom ya ci i naane ka à go gaanmaa handunya bɔm.
—1 Yohanna 5:4

Ñ cii À sɛ: Ifɔ i ma tɛ ka gbei tɛ Ikpe sɛ? Yesu tu ñ sɛ ka cii: Wɔne ya ci gbei ka à saba Ikpe sɛ, wom ma naane wɔ ka À dɔntɔm.
—Yohanna 6:28, 29

Amma ñ na hɛ wɔne yom hantum no domi wom ma naane ka Yesu ya ci M&siya, Ikpe Ize. À naaneyom gaa mo, wom ma du hundi À maa gaa.
—Yohanna 20:31

Zanga beɛne yom mooru ganda, ya no À bɔɔhinnoteɛ beeri beerem ka ñ go hamburÀ sɛ. Amma Ikpɛ bɔɔhinnoteɛ bo goono beeniyom si beerem ka ñ go hamburÀ sɛ. À cɛyom susu mo goono haama yom kala ka kpei haama yom. –Ikpɛ Sifayom 103:11, 17

Mee ya hima Ni Ikpɛ, Ni ka N go yaafa nda dulum yom? N go diniga N tubu ka à cindi dulum yom. Ikpɛ si Nga binetɔne je beeniyom si bo domi bɔɔhinnoteɛ teyom kaani À sɛ.

–Mice 7:18

N bɔɔhinnoteɛ beeri kala à bisa beɛne yom gaa. N naane tɔ kala beɛne buru yom dɔ.

–Ikpɛ Sifayom 108:5

Ikpɛ bɔɔhinnoteɛ sabu sɛ no i si halaci. À suuji si beeni pai. À suuji wɔ iteji no mo ka à bo kulu. E Ikpɛ, N naane yom beeri.

–Yeremi Wuuruyom 3:22, 23

À na i faaba, à mana ci cɛyom susu gbei ka i tɛ sabu sɛ bo. Suuji ka À gunda i sɛ bɔm no À na i faaba. À na à tɛ no heiyom teji ka à go ka i nyume dɔ nda Biya Halaala ka À go ka i tejandi dɔ.

–Titu 3:5

Wa kaa maasa. I ma lasabu cere banda. Ya no Kpe Ikpe go cii. Ba ka wom dulum yom ciire, n̄ kaa ci ikpaare tai tai zanga nezi cine. Ba ka n̄ ci iciire coi, n̄ kaa ci ikpaare zanga haabu tafa cine. —Esayi 1:18

Biya Halaala nda weihiji di mo cii: Kaa. Boro ka à go maa mo à ma cii, kaa. Boro ka à go maa jo mo, à ma kaa. —Kaayomtere 22:17

Hei, boro kulu ka à go maa jo, à ma kaa hari do. Ba wom sinda nooru, wa kaa. Wa dei ka n̄maa. Oò, wa kaa ka dufe nda waa dei. Wa n̄ dei, nooru si, banayom si. —Esayi 55:1

Jingaru beeri n̄mone jiribi beenante Yesu ce ka jinde zaa. À cii: De boro fo maa jo, à ma kaa A do ka ham. —Yohanna 7:37

Ka Yesu di ya di, À bine to. À cii coobaabaize yom se: Wa nam koo cena mo ma kaa A do. Wa si n̄ ganji. Beerem zanga koo cena yom wo, n̄ n̄mone no Ikpe Kpetere. —Maaku 10:14

Wa kaa A do wom kulu ka wom fariga nda jero timo jereyom. Hee mo, A kaa wom no hulonzom. —Matiyu 11:28

14 BƆRƆ KULU MANA CI IKPƆ IZE

Wɔne gaa no, n̄ go ka Ikpɛ ize yom nda Ibilisi ize yom fayanka. Bɔrɔ kulu ka à si bo cɛyom susu gbei tɛ, akpɛ mana ci Ikpɛ n̄mɔne. Ya no, bɔrɔ ka à si baa nga nyaize mo.

—1 Yohanna 3:10

Beerem kulu ka Ikpɛ Biya go dam fɔndɔ, ngei wɔ Ikpɛ ize yom no. À mana ci tam-terɛ biya no wom ta hali wom ma goono hamburu kuna kpɛnɛ. Ikpɛ Biya kootɛre damyom no wom ta, wɔ ka À gaa i go kuwa, Baaba, A Baaba.

—Lomei 8:14, 15

À gaa no, beerem ma si wom yance. Wom ma gɔrɔ ihinno, Ikpɛ ize yom ka n̄ sinda taali zamani beerem siirantɛ nda ilaalɔ wɔ kuna. N̄ game kuna mo wom go kaari zanga fitila handunya kuna.

—Filipei 2:15

À sɛ no Kpe cii: Wa hunu n̄ bindi kuna. Wa fee ndei. Wa si lamba hɛ ziibɔ gaa. A kaa wom ta. Hɛɛ ya kaa tɛ wom sɛ Baaba. Wom mo, wom kaa tɛ A sɛ koo yom, koo haibɔrɔ yom nda koo weibɔrɔ yom. Kpe, hɛ kulu Dabarikpɛ cii ya di.

—2 Kolɛntei 6:17, 18

Amma beerem kulu ka n̄ na À ta ka naane À maa gaa, À na n̄ no dabari n̄ ma ci Ikpɛ ize yom.

—Yohanna 1:12

HE KA IKPE CII BAJI BOM 15

Bineibaaɪ gbei yom bine terekpare no ñ goono. Ngei neya, zina nda meiguyom za ñ mana hiji nda ziibi nda hawizetere nda tooru ganayom nda zimaterɛ nda iberetere nda zoji nda cense nda bine fute, kako nda feefee nda fɔndɔ ŋmani ŋmani nda molaga nda bɔɔ wiyom nda baji ham ka bugu nda hanasua nda he nge yom di dimi kulu. Ka simba he nge yom di, a go wom kaabaaru ka jisi zanga a jina ka à cii kɔ. Bɔɔ ka à go he nge yom di dimi tɛ, akpe si Ikpe kpetere tubu pai.

—Galatei 5:19-21

I ma dira nda cimi zanga zaari, à mana ci nda hanasua nda baji ham ka bugu nda zina nda baayom futu nda zoji nda cense. Amma wa Kpe Yesu Mesiya faka. Wa si saale dam bineibaaɪ gaa ka à baayom futu yom tɛ.

—Lomei 13:13, 14

N ma si dufɛ ciireyom guna ka à go boosu gasiya kuna ko dendi mɔsɔ mɔsɔ. Kɔkɔɔ banda à hima à ga n nama zanga gondi cine. À ga n cofi zanga gazama cine.

—Yaase yom 23:31, 32

16 CIMI NDA GBEI HINNO SI WASA

Yesu cii à sɛ: N ma baa Kpe n ŋmɔne Ikpɛ nda n bine kulu nda n hundi kulu nda n lasabu kulu. Nga di ya meire beeri. Nga di mo ya ci meire sintine. Ithinkantɛ mo hima meire di ka à cii: N ma baa n gɔrɔkasine zanga n bɔm. —Matiyu 22:37-39

Saa ka Yesu hunu ka huro fɔndɔ haibɔrɔ fɔ zuuru ka kaa sɔmbu à jine. À na À hã ka cii: Coobaaba hinno, ifɔ no ya tɛ ka hundi ka à si beeni tubu? Cɔfɔ Yesu tu ka cii à sɛ: Ifɔ sɛ n go ka A cɛɛ ihinno? Bɔrɔ si ka à cii ihinno kala Bɔrɔ fɔlɔnku. Nga ya ci Ikpɛ. N go meire yom bei. N ma si zina. N ma si bɔrɔ wi. N ma si zee. N ma si tɛ tangari sɛda. N ma si bɔrɔ fɔ kulu zamba. N ma bɛɛɛ tɛ n nya nda n baaba sɛ. À tu Yesu sɛ ka cii À sɛ: Coobaaba, meire yom wɔ kulu no a gana za a goono haiwasuize. Yesu bine na à guna nda baakasine. À cii à sɛ: Hɛ fɔ na n gazia. Kpei, n ma n haibarika ka n gunda neera ka noorua farisi talika yom sɛ. N kaa du haizici jisantɛ bɛɛne kuna. N ma kaa ka bundu gaarantɛ zaa ka A gana. Amma bɔrɔ di moojine diibi nda senda. À dira nda binesɛɛ zama haibarika no à gundahali ò ci mɔsɔ. —Maaku 10:17-22

WA SI WOM BOM ZAMBA 17

Wa si nam ò ma wom zamba. Boro si Ikpe haaru. He ka boro go duma, nga no à kaa wi.
—Galatei 6:7

Koo cœna yom, boro fo kulu ma si wom derandi. Boro ka à bo ceyom susu gbei te, nga ya ci boro ceante susu zanga Yesu ci Cœsusukpe. Boro ka à bo dulum te, Ibilisi do no à hunu. Za sintine no Ibilisi cini ko dulum te.
—1 Yohanna 3:7, 8a

Beerem ka ò mana cœsusu si Ikpe kpeters tubu. Wom go ya di bei ba? Wa si wom bom derandi. Za hawiize yom, za tooru ganako yom, za zinateeri yom, za haruciwei yom, za babarakpe yom, za zee yom, za he baako futu yom, za bajiwi yom, za boro wooko yom, za komko yom, ò ba afo si ka à ga Ikpe kpeters tubu.
—1 Kolentei 6:9, 10

Amma wom ma Sendi di dam teyom kuna. Wa si wom bom no hanga damyom hinne se ka wom bom zamba.
—Yakofu 1:22

De boro fo ka à mana ci he fo go tamma nga ya he fo no, à bom no à go zamba.
—Galatei 6:3

18 DULUM YA KAANDA BUYOM

Bɔrɔ fɔlonku dɔ dulum huro handunya. Dulum mo sabu sɛ bu huro. À sɛ no zanga ya bu dira bɔrɔ kulu bɔm zama bɔrɔ kulu na dulum tɛ. —Lomei 5:12

À gaa no, bineibaaɪ ka à tɛ gunde à go dulum hɛi. Dulum mo ka à tɔ, à go kaanda bu. —Yakɔfu 1:15

Dulum haali wɔ lasabu ya ci bu. Biya Halaala mo lasabu ya ci hundi nda laakali kane. Dulum haali lasabu wɔ iberetere no Ikpe sɛ zama à si bɔm yeti ganda Ikpe fɔnda sɛ. À si hini ka à tɛ mo. —Lomei 8:6, 7

Bɔrɔ ka à go dulum tɛ ya kaa bu. Koo si nga baaba taali banandi zaa, baaba mo si nga koo taali zaa. Bɔrɔ ceante susu gaa no ceyom susu kaa gɔrɔ amma tɛyom lalɔ kaa gɔrɔ bɔrɔ lalɔ bɔm. —Ezicieli 18:20

Amma à saba i bine ma kaani ka faihã. N cɛɛnɛ wɔ, à bu no. À bine ye hundi gaa. À dɛrɛ, i ye ka di à. —Luka 15:32

Ceyom susu kaanda hundi amma bɔrɔ ka à go ka ilaalɔ hamine à kaa bu garu. —Yaase yom 11:19

MESIYA GAANMAA BUYOM BOM 19

Ikpɛ na Yesu dahirandi nda dabari ka Yesu ya Ikpɛ Ize no Biya Halaala dɔ à tunandiyom bukɔei game gaa. —Lomei 1:4

Saa ka à na nga di ci, cɔfɔ À na jinde zaa nda gaabi ka cii: Lazaa, hunu tɛrɛ. Bukɔa bine hunu. À cee yom nda à kambɛ yom goono di-dijantɛ nda cɛsɛnjɛ. À mooduma goono daabantɛ nda zara. Yesu cii n sɛ: Wa à feeri. Wa à nam à ma kpei. —Yohanna 11:43, 44

Yesu maani ka daari ka à kuna n na bukɔa dam hama. À zaakɔei cɛ. Cɔfɔ À cii: Haiwasu, A go cii n sɛ n ma tunu. Cɔfɔ bukɔ di tunu ka gɔrɔ. À sinti ko sendi. Yesu na à yeti à nya sɛ. —Luka 7:14, 15

À sɛ no, A Baaba go baa Hɛɛ zama A go ka A hundi no, ya ye ka à ta kpɛɛnɛ. Ba bɔrɔ fɔ si ka à ga à ta A gaa amma Hɛɛ ya ga à no nda A bɔm. A gunda hini ka à no. A gunda hini mo ka ye ka à ta. A Baaba dɔ no A du meire wɔne. —Yohanna 10:17, 18

Hɛɛ ya ci Hundikpɛ. A bu no dom, maasa bine A bo huna jiiri dubu nda dubu yom. Ami. A gunda ciyoma nda bu lantanaize yom. —Kaayomtɛrɛ 1:18

N ma si bara nda ikpè ḡmani fɔ yom kala Hɛɛ, Ikpè hinne.

N ma si tooru zozogu n bɔm sɛ. N ma si himandi fɔ kulu tɛ ka à goono bɛɛnɛ kuna wala ganda bɔm wala hari kuna ganda cire. N ma si jɛndɛ biri ñ sɛ. N ma si mei ñ sɛ mo....

N ma si ze nda Kpe Ikpè, n ḡmɔne Ikpè maa kɔnu kɔnu domi Kpe Ikpè si bɔrɔ ka à na Nga maa cii kɔnu kɔnu guna zanga à sinda taali.

N ma hulonzom hanu jɛ ka à halaalandi zanga Kpe Ikpè, n ḡmɔne Ikpè na n dam. Jiribi idu no n taabi ka n gbei kulu kusbandi....

N ma bɛɛrɛ tɛ n baaba nda n nya sɛ zanga Kpe Ikpè, n ḡmɔne Ikpè na n no mei.

N ma si bɔrɔ wi.

N ma si zina.

N ma si zee.

N ma si tɛ tangari sɛda n gɔrɔkasine bɔm.

N ma si n gɔrɔkasine wɛndɛ kɔdɛ tɛ. N gɔrɔkasine hundi wala à fari wala à banya wala à kɔngɔ ma si n dam molaga. Ya no à hau wala à farika wala hɛ fɔ kulu ka à ci n gɔrɔkasine ḡmɔne.

—Fɔnda Yaarayom 5:7-21

N SI HINI KA TUGU IKPE SE 21

Ikpe moo yom go ka iburadam gɔre guna. À go di bɔrɔ fɔ fɔ cee diro yom kulu. Kube wala bu bicire si nungu ka ilaalo teko yom hini ka ngei bɔm tugu. —Yobu 34:21, 22

Bɔrɔ hini ka nga bɔm tugu nungu tugante kuna ka A si di à no? Ya no Kpe Ikpe go cii. Hɛɛ, A go bɛɛnɛ nda ganda tɔnandi. À na ci cimi no ba? Kpe Ikpe go cii ya di.

—Yeremi 23:24

De a ziji ka kpei hali bɛɛnɛ, N goono nungu di. De a zumbu ka kpei ciyoma ka kani, à go, N goono nungu di mo. Dahirino, kube mana ci kube N sɛ. Ciini go kaari zanga zaari. Kube nda kaari, n̄ kulu afɔ no N sɛ.

—Ikpe Sifayom 139:8 nda 12

Kpe Ikpe moo yom go guna nungu kulu. À go di ilaalo nda ihinno. —Yaase yom 15:3

Takahe ba afɔ si tugante Ikpe jine, amma À go ka n̄ kaaterɛ. Terekpare no n̄ kulu goono. À moo goono n̄ kulu gaa, Nga ka à sɛ tilasi i ma i tɛgbei deede. —Ebuluwei 4:13

Hɛ fɔ kulu ka à goono tugante n̄ ga à kaaterɛ. Hɛ kulu ka à goono daabante mo n̄ ga à bei ka jisi terekpare. —Luka 8:17

22 IKPÈ KAA ZAM KA GANAƆ YOM BƆNANDI, BEENIYOM SI

Hɛɛ Adamize, A ga A bɛɛnɛ dɔntɔneize yom dɔntɔm n̄ ma dɛɛyom kulu kaa A kpetersɛ kuna. N̄ ma beerem ka n̄ go gbei laalo tɛ kaa mo. N̄ ga n̄ cetu nini futu kuna, nungu ka h̄ni nda hinje kaamayom goono.

—Matiyu 13:41, 42

Amma nda sendi fɔlonku Ikpe na maasa bɛɛnɛ nda maasa ganda jisi nini sɛ. À go ka n̄ jɛ ciiti hanu sɛ ka à kuna À kaa beerem ka n̄ si ka Ikpe gana ciiti ka n̄ halaci. —2 Piɛɛ 3:7

Beerem nge yom di kaa du banandi ka à ci halaciyom, beeniyom si. N̄ ga n̄ fee nda Kpe mooduma nda À gaabi deizakpe mo.

—2 Tesalonikei 1:9

Cimi no A go cii wom sɛ, hɛ kulu ka wom go hɔ handunya wɔ kuna n̄ na à hɔ kɔ bɛɛnɛ kuna. Hɛ kulu mo ka wom go feeri handunya wɔ kuna, n̄ na à feeri kɔ bɛɛnɛ mo.

—Matiyu 18:8

Ngei wɔ kaa kpei ciiti ka à si beeni kuna. Amma bɔrɔ cɛantɛ susu yom wɔ moo kaa huro hundi ka à si beeni kuna.

—Matiyu 25:46

Ikpe na hanu fɔ jisi ka à gaa À kaa ciiti handunya kulu se nda ceyom susu. Bɔrɔ ka À jisi gaa no, À ga à tɛ. Ikpe na À tabatandi bɔrɔ kulu se za ka À na Bɔrɔ di tunandi bukɛi game.

—Diyei Tera yom 17:31

Kpe ŋmaani ka Nga ganako yom kaa taabi kuna. À ŋmaani ka beerem ka ò mana cɛandi susu jisi ciiti hanu se ò ma du bɔnandiyom.

—2 Pies 2:9

A binebaako yom, i ma baa cere domi baakasine wɔ Ikpe do no à hunu. Bɔrɔ kulu ka à gunda baakasine, ò na à hei Ikpe do. À go ka Ikpe bei mo.

—1 Yohanna 4:17

Bine, zanga ò jisi iburadam yom se, ò ma bu ce fɔlonku, à banda ciiti ma kaa.

—Ebuluwei 9:27

Tilasi no i kulu ma ce Mesiya ciiti kariga jine hali bɔrɔ kulu ma du nga tɛyom bɔm ka simba nda he ka à tɛ saa ka à goono gaaham kuna, de ihinno no wala ilaalo no.

—2 Kolentei 5:10

Ya di no, i kulu afɔ fɔ, i ga i jinde deede Ikpe se.

—Lomei 14:12

24 YESU MƏSIYA GOMINI

Amma gomini noyom cə à mana ci zanga dərəyom wə. Bərə fəlonku dərəyom gaa jama bu. Hali ya mo Ikpe gomini nda gomini noyom ka à hunu bərə fəlonku də Yesu Məsiya, nga di ba ka tontonu jama sɛ.

–Lomei 5:15

Ikpe go hungu bəmbɛɛɛkpe yom amma À go gomini no bərə baano yom sɛ.

–1 Piɛɛ 5:5b

Wom go ka i Kpe Yesu Məsiya gomini bei. Ba ka barikakpe no, À na Nga bəm tɛ talika wom sabu sɛ zama À talikatera gaa wom mo tɛ barikakpe yom.

–2 Kələntei 8:9

I ma Ikpe saabu À noyom sɛ ka à sinda cine.

–2 Kələntei 9:15

Amma nungu ka dulum ba, gomini ba ka bisa. Dulum dabari bu kuna. Ya no gomini mo ma dabari cəandiyom susu kuna hundi ka à si beeni sɛ, i Kpe Yesu Məsiya də.

–Lomei 5:20b, 21

Diya yom kaanda sɛda nda dabari bambata Kpe Yesu tunandiyom bukɔɛi game bəm. Cəfə gomini bambata zumbu n̄ kulu bəm.

–Diyei Tɛra yom 4:33

Cimi no Ikpe mana i dom zam ka bei mure amma maasa À go ka iburadam kulu nungu kulu no mei ò ma tuubi ka bere.

–Diyei Tera yom 17:30

A go cii wom se, awo. Amma de wom mana tuubi, wom kulu kaa halaci zanga ya di.

–Luka 13:3

À cii: Wa tuubi zama beene kpetere maani.

–Matiyu 3:2

Nga di se, wom ma tuubi ka bere zama Ikpe ma wom dulum yom tuusu. Saa di gaa baani lokaci yom ma zumbu za Kpe do.

–Diyei Tera yom 3:19

Boro ka à go ka nga dulum yom tugu si te barikakpe pai. Amma boro ka à go ka nga dulum yom cii ka ò nam mo, à go du suuji.

–Yaase yom 28:13

Binesere dimi ka Ikpe go baa, à go kaanda boro tuubi do hali à ma du faaba se. Tuubi mo no boro si tunandi. Amma binesere ka à hunu handunya do, à go kaanda bu.

–2 Korintei 7:10

A go cii wom se, ya no faiha goono Ikpe dontoneize yom jine dulumkoni folonku sabu se ka à tuubi.

–Luka 15:10

26 DULUM ÌMONE YAAFAYOM

De boro laalo banda bere nga dulum kulu ka à te se ka à ñmone sendi kpaare yom kulu je, dahiri akpe kaa huna. À ma te mo he ka à saba nda ceyom susu. À gaa no, à kaa huna, à si bu. —Ezicieli 18:21

Boro laalo ma nga fondo nam. Boro zam ka ci ceante susu mo ma fee nda nga lasabuyom. À ma ye Kpe Ikpe do, wo ka À gunda akpe sisibi. À ma ye i ñmone Ikpe do domi Ikpe si fariga nda yaafayom. —Esayi 55:7

De wom na beerem yaafa nda ñ taali yom, wom Baaba mo ka À goono beene À go wom yaafa. —Matiyu 6:14

Yesu wo do ñ go dulum yaafayom baaru fee wom se...Ikpe na Yesu wo beerandi Nga kambenmaa gaa À ma ci Hinikpe nda Faa-bako. Ikpe na à te no zama Isiraila ize yom ma tuubi ka du yaafayom ngei dulum yom gaa. —Diyei Tera yom 13:38b; 5:31

Guna, A go ce gambu mee gaa ka karu. De boro fo maa A jinde ka nga gambu mee feeri, A kaa huro à do ka ñmaa nda. Akpe mo ma ñmaa nda Hse. —Kaayomtere 3:20

GANAYOM

Ikpɛ gomini ka à go kaanda faaba, à hunutere bɔɔ kulu sɛ. Gomini nga di go ka i cɛbɛ i ma fee nda Ikpɛ hunguɛ nda handunya hɛ baayom futu. I ma huna mo nda laakali nda cɛyom susu nda Ikpɛ ganayom maasa zamani wɔ kuna.

—Titu 2:11, 12

Wom ma lasabu nda hɛ yom ka ò goono bɛɛɛ, à na ci hɛ yom ka ò goono ganda.

—Kolosei 3:2

Wom ma si meigu hɛ fɔ kulu gaa nda kube gbei yom ka ò si hei amma zati wa bɔgu ò bɔm.

—Efɛsei 5:11

Wa si baa handunya wala hɛ yom ka ò goono handunya. Bɔɔ kulu ka à go baa handunya, baakasine Baaba sɛ si akpɛ kuna.

—1 Yohanna 2:15, 16

Wom ci zanga zinateeri yom zama wom go kpaasitere tɛ nda handunya. Nga ya ci iberɛtere nda Ikpɛ. Wom go ka nga di bei ba?

—Yakɔfu 4:4

Wa nyume. Wa wom bɔm hinnandi. Wa fee nda ilaalo tɛyom À jine. Wa ilalo nam.

—Esayi 1:16

De boro fo goono Mesiya kuna, nga ya ci takahε teji. He zeeno yom bisa. Guna, he kulu te iteji.
—2 Kolentei 5:17

Yesu tu à se ka cii: Cimi cimi A go cii n se: De n mana boro hei iteji, à si hini ka di Ikpe kpetere.
—Yohanna 3:3

A kaa wom no bine teji. A kaa biya teji dam wom kuna. Wom gaaham kuna mo no A kaa bine sende kaa ka wom no bine hinno, basi nmone.
—Ezicielei 36:26

De wom go bei Nga ya cesusu no, wom ma bei mo boro kulu ka à go ceyom susu gbei te, À do no n na akpe hei. I go bei ka boro kulu ka n na à hei Ikpe do, à bo ka nga bom je no. Ilaalo si à dii.
—1 Yohanna 2:29; 5:18

Ya bine no, wom kuna afo yom goro dom. Amma Ikpe na wom nyume. À na wom halaalandi. À na wom ceandi susu Kpe Yesu maa gaa nda i nmone Ikpe Biya do.
—1 Kolentei 6:11

N na wom hei iteji, à mana ci dimiize ka à sara gaa amma dimiize ka à si sara gaa. Dimiize di ya ci Ikpe Sendi hundikoni ka à sinda beeniyom.
—1 Pisee 1:23

I BU DULUM SE KA TUNU 29

MESIYA KUNA

Wom mo, dom wom goro buko yom wom taali yom nda wom dulum yom sabu se. A na i tunandi mefo Mesiya banda.

—Efesei 2:1 nda 6a

Nga bumbum na i dulum yom jere Nga gaaham kuna saa ka n na A kanji tuuri gaa zama i ma bu dulum yom se ka huna mo ceyom susu se. Wom du baani mo A bulaala mee yom gaa.

—1 Pise 2:24

Za ka Ikpe na wom tunandi Mesiya banda, wom ma he yom ceeci ka n goono beene. Nungu di no Mesiya goono ko goro Ikpe kambenmaa gaa. Wom ma lasabu nda he yom ka n goono beene, a na ci he yom ka n goono ganda. Wom bu. Wom hundi yom bine goono tugante nda Mesiya Ikpe do.

—Kolosei 3:1-3

Beerem ka n ci Mesiya nmone yom n na ngei dulum haali kanji nda a baayom futu yom nda a bineibaai.

—Galatei 5:24

Zanga ya wom mo, wa wom bom lasabu zanga buko yom dulum se. Wa wom bom lasabu wom ya hundikoni yom no Ikpe se Mesiya Yesu kuna.

—Lomei 6:11

30 HUNDI KA À SI BEENI

Amma bɔrɔ ka à go duma hɛ ka à kaani Biya Halaala sɛ, hundi ka à si beeni no à kaa wi Biya Halaala dɔ. —Galatei 6:8b

Zanga Moisi na gondi sombu bɛɛnɛ ganji kuna, ya no tilasi ñ ma Hɛɛ Adamize mo sombu. Nga di ma tɛ no zama bɔrɔ kulu ka à go naane À gaa, à ma si halaci amma à ma du hundi ka à si beeni. —Yohanna 3:14, 15

Hundi ka à si beeni bine neya, ñ ma N bei, Ni Ikpe Cimikpe fɔlɔnku. Ñ ma Hɛɛ Yesu Mɛsiya bei mo, Hɛɛ wɔ ka N dɔntɔm.

—Yohanna 17:3

Bɔrɔ ka à go naane Ize di gaa gunda hundi ka à si beeni. Bɔrɔ ka à si naane Iza gaa si du hundi pai, amma Ikpe binetɔnɛ goono à bɔm.

—Yohanna 3:36

Dulum banandi ya ci bu, amma Ikpe gomini noyom ya ci hundi ka à si beeni i Kpe Mɛsiya kuna.

—Lomei 6:23

Cimi cimi, A go cii wom sɛ, bɔrɔ ka à go hanga dam A sendi sɛ, à naane mo wɔ ka À na A dɔntɔm, akpe gunda hundi ka à si beeni. À si kaa ciiti dɔ amma à bisa bu gaa ka tɔ hundi dɔ.

—Yohanna 5:24

Biya Halaala bumbum nda i biya go tɛ sɛda ka i yom wɔ Ikpɛ ize yom no. —Lomei 8:16

Bɔrɔ ka à gunda Ize, à gunda hundi di. Bɔrɔ ka à sinda Ikpɛ Ize, à sinda hundi di. A na wɔne yom hantum wom sɛ no, wom ka wom go naane Ikpɛ Ize maa gaa domi wom ma bei wom gunda hundi ka à si beeni. Wom mo naane Ikpɛ Ize maa gaa.

—1 Yohanna 5:12, 13

Bɔrɔ ka à gunda A meire yom ko ka n̄ gana, akpɛ go baa Hɛɛ. Bɔrɔ ka à go baa Hɛɛ, A Baaba mo go baa ra. Hɛɛ mo, A go baa ra. A ga A bɔm kaatɛrɛ à sɛ. —Yohanna 14:21

Cɛyom susu nafa ya ci laakalikane. Cɛyom susu tukunsi mo ya ci bine kuna baani nda naane cimcimantɛ, beeniyom si.

—Esayi 32:17

Za ka wom ci koo yom Ikpɛ na nga Iza Biya dɔntɔm wom bine yom kuna. À go kuwa ka cii: Baaba, a Baaba. —Galatei 4:6

À gaa no i go bei i goono Ikpɛ kuna nda gɔrɛ, Nga mo goono i kuna nda gɔrɛ zama i gunda À Biya. —1 Yohanna 4:13

32 MĒSIYA KA À GOONO I KUNA KAANDA BINEKAANE

Maasa A go kaa N dɔ. A go ka nge yom di cii handunya kuna domi ñ ma du A binekaane tɔnantsɛ ñ kuna. —Yohanna 17:13

A ye ka di wom. Wom bine yom kaa kaani. Bɔrɔ kulu mo si wom binekaane di kaa. —Yohanna 16:22b

Ikpɛ kpeterɛ wɔ à mana ci ŋmaa nda ham amma cɛandiyom susu nda laakalikane nda faihã Biya Halaala kuna. —Lomei 14:17

Ñ na a kanji Mɛsiya banda. Nda à kulu a go huna amma à mana ci hɛɛ ya go huna. Mɛsiya ya go huna a kuna. Hundi wɔ ka a go huna nda maasa gaaham kuna, a go huna no nda naane. A go naane Ikpɛ Ize gaa, Nga ka à baa hɛɛ ka Nga bɔm no ka bu a sabu sɛ.

—Galatei 2:20

A na nge yom di cii wom sɛ no domi A binekaane ma gɔrɔ wom kuna, wom binekaane mo ma tɔ. —Yohanna 15:11

N nam a go fɔndɔ ka à kaanda hundi bei. Faihã tɔnantsɛ goono N jine. N kambɛŋmaa dɔ mo binekaane yom goono, beeniyom si.

—Ikpɛ Sifayom 16:11

TILASI I MA KPE SENDI GANA 33

Bɔrɔ kulu ka à sɛ wom na wom bɔm no zanga tam yom ka à gana, wom tɛ bɔrɔ di kpe tam yom noya. Wom go ya di bei ba? De dulum sɛ no wom go wom bɔm no, bu dɔ no à kpeinda wom. De bine Ikpɛ ganayom sɛ no wom go wom bɔm no, cɛandiyom susu dɔ no à kpeinda wom. —Lomei 6:16

À saba mo wom ka wom goono kankami kuna Ikpɛ ma wom no hulonzom i banda. Nga di kaa tɛ saa ka Yesu hunutɛrɛ za bɛɛnɛ nda nga dɔntɔneize dabarikpɛ yom. Ñ kaa nini belle kuna ka faasa beerem gaa ka ñ si Ikpɛ bei nda beerem gaa ka ñ si ka i Kpe Yesu Mɛsiya Baaru Hinno gana. Beerem nge yom di kaa du banandi ka à ci halaciyom, beeniyom si. Ñ ga ñ fee nda Kpe mooduma nda À gaabi deizakpɛ mo.

—2 Tesalonikei 1:7-9

À go, hunkuna A go barika nda laaliyom dam wom jine. Barika damyom goono de wom go Kpe Ikpɛ, wom ñmɔne Ikpɛ meire yom gana. Meire yom di no A go jisi wom sɛ hunkuna. Amma de wom si Kpe Ikpɛ, wom ñmɔne Ikpɛ, meire yom gana, laaliyom goono wom gaa. —Fɔnda Yaarayom 11:26-28a

34 TILASI I MA CII MƏSIYA YA KPE NO

À se no, bɔɔ kulu ka à kaa cii iburadam yom jine nga ci A ɲmɔne, Hɛɛ mo A kaa cii A Baaba ka À goono bɛɛnɛ jine akpɛ ya A ɲmɔne no. Amma bɔɔ kulu ka à ga A ze iburadam yom jine ka cii nga si A bei, Hɛɛ mo A kaa cii A si à bei A Baaba ka À goono bɛɛnɛ jine. —Matiyu 10:32, 33

Senda ya ci, de n yɔɔda à gaa ka cii nda n mee Yesu ya ci Kpe ka naane n bine kuna, Ikpɛ na À tunandi bukɔei game, Ikpɛ ga n faaba. Bine dɔ no bɔɔ go naane ka du cɛandiyom susu. Mee mo no bɔɔ go sɛda nda, ka du faaba. —Lomei 10:9, 10

Bɔɔ kulu ka à go ka Iza ze, akpɛ sinda Baaba. Bɔɔ ka à cii nda nga mee nga wɔ Ize di ɲmɔne no, akpɛ gunda Baaba mo. —1 Yohanna 2:23

Bɔɔ kulu ka à go maa hawi nda Hɛɛ nda A sendi yom, Hɛɛ mo Adamize, hawi ga A dii nda akpɛ. Saa ka A kaa kaa A deiza kuna nda Baaba ɲmɔne kuna nda Ikpɛ dɔntɔneize halaala yom hawi ga A dii akpɛ sɛ. —Luka 9:26

SETAM YA CI I N̄MONE 35
IBERE BEERI

Wa wom b̄om ci b̄oro. Wa batu. Wom zoji-kari, Ibilisi go wom hundi ka dure zanga muusu beeri. À go ceeci b̄oro ka nga ma ηmaa. -1 Pieε 5:8

N ma ñ moo yom feeri hali ñ ma du ka bere ka hunu kube kuna ka huro kaari kuna. Ñ ma du ka hunu mo Setam dabari kuna ka ye Ikpe do zama ñ ma du yaafayom ngei dulum yom gaa. Ñ ma du tubu mo naaneko yom banda, nge yom ka Ikpe go ka ñ halaalandi.

-Diyei Tera yom 26:18

À banda Biya Halaala na Yesu boi ko kpeinda À ganji kuna Ibilisi ma À sui. Yesu bine cii À se: Kpei Setam, Ikpe Sendi hantumante go cii: N ma Kpe n ηmone Ikpe beerandi ka tamtere Nga hinne se. Ibilisi bine na À nam. Cofō Ikpe dontoneize yom di maani ka À sajo.

-Matiyu 4:1 nda 10, 11

À banda, a nyaize, wa gaabi dam Kpe kuna nda À dabari gaabikoni kuna. Wom ma wangu jiinei kulu dam ka Ikpe na wom no. À gaa no wom du ka hini ka ce ka gaaba nda Ibilisi cemberε yom. -Efesei 6:10, 11

36 GAANMAAYOM SETAM BOM

À sɛ no, za ka ize yom gunda ba kuri nda gaabasi kuna, Nga Bumbum mo meigu ndei nge yom di gaa. À na à tɛ zama bu dɔ À ma Ibilisi ka à ci bu dabarikpe tɛ kɔnu.

—Ebuluwei 2:14

À sɛ no, Ikpe Ize hunutɛrɛ À ma Ibilisi gbei yom halaci.

—1 Yohanna 3:8b

Ifɔ ya ga i fee nda Mɛsiya baakasine ka À gunda i sɛ? Taabi no wala kankami wala guru-guze, wala herɛɛ wala banji wala kataru wala takuba? Amma hɛ yom wɔ kulu kuna i gaanmaa ka bisa gaanmaayom, wɔ ka À baa i yom dɔ.

—Lomei 8:35 nda 37

Nga di sɛ, wa bom yeti ganda Ikpe sɛ. Wa hungu Ibilisi, à zuuru ka mooru wom. Wa maani Ikpe, Nga mo À maani wom.

—Yakɔfu 4:7, 8a

Saa di gaa, Ikpe fɔnda daarumkɔ du ka hunutɛrɛ. Kpe ga à zeeri nda Nga mee funsuyom. Kpe kaayom kaari mo ga à halaci. Ikpe fɔnda daarumkɔ di go kaa nda Setam dabari ka gbei dabari dimi dimi kulu tɛ nda alamu yom nda mamaci tangari tangari yom.

—2 Tesalonikei 2:8, 9

BAAKASINE YA CI GANAƆO 37

YOM YAASE

Ba de a go sendi iburadam cine yom kuna nda Ikpε dontoneize yom cine yom kuna, amma a sinda baakasine hεε ya ci zanga konkom kɔgɔ ka n̄ go gumgure.

—1 Kɔlentei 13:1

Amma Biya Halaala hanfani neya, baakasine nda binekaane, nda laakalikane nda suuru kuku nda bɔrɔhinnotεε nda booriyom nda naane nda baaniyom nda bɔm hiniyom. Fɔnda kulu si ka à go hε nge yom di ganji.

—Galatei 5:22, 23

De bɔrɔ fɔ go cii nga go baa Ikpε, amma à bine go hungu nga nyaize, tangarikom no. Bɔrɔ ka à si baa nga nyaize ka à moo go di, mεtε à tε ka baa Ikpε ka à si di?

—1 Yohanna 4:20

Wɔne dɔ n̄ kulu kaa bei ka wom ya A coobaabaize yom no de wom gunda cεε baakasine.

—Yohanna 13:35

I go bei i bisa bu gaa ka tɔ hundi dɔ domi i go baa i nyaize yom. Bɔrɔ ka à sinda baakasine nga nyaize sε, akpε goono bu kuna nda gɔrε.

—1 Yohanna 3:14

38 YESU MƏSIYA TUNU KA HUNU BU KUNA

I yom ya ci sɛda yom nda hɛ kulu ka Yesu tɛ Yuifu yom laabu kuna nda Yerusalem wanga-ra kuna. N̄ na Yesu kanji bundu gaa ka À wi. Ikpe na À tunandi jiribi hinzantɛ hine. À tu mo À ma hunutɛrɛ. À mana ci jama kulu sɛ no À hunutɛrɛ bo amma sɛda yom sɛ ka Ikpe jina ka suuba. I yom mo ka i ŋmaa ka ham nda, À tunuyom bukɔɛi game banda, À hunutɛrɛ i sɛ.

—Diyei Tera yom 10:39-41

Yesu tunu no susuba za nda hine jiribi iye ŋmɔne hanu sintina hine ka à ci alahadi. Mariama Magadalia sɛ no À jina ka hunutɛrɛ, weibɔrɔ di ka à banda À na hollɛ iye gaarɛ.

—Maaku 16:9

Jiribi ahaku banda, coobaabaize yom ye ka meigu fuu di kuna kpeɛnɛ. Toma goono n̄ kuna. Gambu yom go daabu. Cɔfɔ Yesu kaa ka cɛ n̄ bindi kuna. À cii: Laakalikane ma gɔrɔ wom banda. Cɔfɔ À cii Toma sɛ: N kambɛize maanandi nee ka guna A kambɛ yom. N kambɛ mo maanandi ka dam A cɔrɔ gaa. N ma si zam ka naane amma n ma naane. Toma tu ka cii À sɛ: A Kpe, a ŋmɔne Kpe.

—Yohanna 20:26-28

TUNUYOM BU KUNA YA CI 39

I BEEJE BAMBATA

Wa si mamaci nda wone. Lokaci go kaa saa ka beerem kulu ka ñ goono saare yom kuna kaa maa A jinde. Ñ kaa hunu. Wo ka yom na ihinno te, ñ kaa tunu hundi se. Amma wo ka yom na ilalo te ñ kaa tunu ciiti se.

—Yohanna 5:28, 29

Wom bei ka i kulu ka i du mirandiyom Mesiya Yesu kuna, À bu kuna no i du mirandiyom. À na ci cimi no ba? Ya di gaa ñ na i fiji À banda mirandiyom do À bu kuna. Zanga ñ na Mesiya tunandi bukœi game Baaba dabari deizakpe gaa, ya no i yom i mo dira hundi teji kuna. Za ka i te afo nda Mesiya À bu himandi kuna, ya no i kaa te afo À tunandiyom himandi kuna.

—Lomei 6:3-5

Amma za ka Mesiya goono wom kuna, wom gaahamei bu dulum sabu se. Wom biya mo go huna no ceandiyom susu sabu se. Ikpe Biya na Yesu tunandi bukœi game. Za ka À goono wom kuna nda gore, Nga ka à na Mesiya Yesu tunandi bukœi game, À kaa wom gaahamei ka ñ goono bu bom hunandi mo. À ga à te nda nga Biya ka à goono wom kuna nda gore.

—Lomei 8:10, 11

40 I MA CI HALAALA KPE SE

Ya di gaa, a bine baakœei Ikpe na alikawali nge yom di te i se. À se no, i ma i bœm hin-nandi gaaham nda biya ziiibandiko kulu gaa. I ma halaalaterœ tœandi Ikpe hambure kuna.

—2 Kolentei 7:1

Hœe wœ, a go wom mirandi nda hari tuubi-yom sabu se. Amma Bœro ka À go kaa a ban-da À bisa hœe gaabi. Ya na tœ ya À taamu yom zaa. Nga wœ, À kaa wom mirandi no nda Biya Halaala nda nini mo.

—Matiyu 3:11

Baaba Ikpe na wom suuba Nga beiyom ka jisi bœm. Biya Halaala na wom halaalandi Ikpe se. À na wom suuba wom ma Yesu Mœsiya sendi gana ko du hinnandiyom À kuri kaka-suyom gaa.

—1 Piee 1:2

Nga di se, de bœro na nga bœm kaima ihinno ka fee nda beere zamko yom di ñ ga à te zanga jiine beerekpe gbei teyom se. Ikpe ga à halaalandi mo à ma gunda nafa Kpe se. Ya no à goono solante gbei hinno kulu se.

—2 Timote 2:21

Amma nda zanga Halaalakpe na wom œœ, wom mo wa bara halaala wom gœre kulu kuna.

—1 Piee 1:15

À se no Yesu mo guruguze dɛbɛɛ kɔrɔme banda zama À ma jama halaalandi Ikpe se Nga Bumbum kuri dɔ. —Ebuluwei 13:12

Mesiya kuna no Ikpe na i suuba za À mana handunya sinji. À na i suuba zama i ma ci halaalante yom, beerem ka n̄ sinda taali Nga jine. Wa bine kuna bɔrɔ teji faka, wɔ ka Ikpe taka Nga himandi bɔm. À na à taka cɛyom susu nda halaalaterɛ kuna ka cimi ganayom go kaanda. —Efɛsei 1:4 nda 4:24

Fɔndɔ halaalante fɔ kaa goono nungu di, fɔndɔ ka n̄ cii à se Halaalaterɛ Fɔndɔ. Bɔrɔ ziibo si du ka à gana amma n̄ na à tɛ bɔrɔ fansante yom sɛ. Bɔrɔ ka à go ka à gana ba de à si caram, à si dɛrɛ. —Esayi 35:8

De i go ka i dulum yom cii, nga wɔ Naane-kpe no, Cɛsusukpe mo no, À ga i yaafa nda i dulum yom. À ga i hinnandi mo i tɛyom ka à mana cɛsusu gaa. —1 Yohanna 1:9

Za ka hɛ nge yom di kulu kaa halaci zanga ya di, à hima wom ma bara gɔrɛ halaala kuna nda Ikpe ganayom kuna. —2 Piɛɛ 3:11

Wom mo laakalikane hamine bɔrɔ kulu game. Wo halaalaterɛ hamine mo wɔ ka de à si, bɔrɔ fɔ kulu si di Kpe. —Ebuluwei 12:14

42 I MA TƆ NDA BIYA HALAALA

Bine, wom ka wom ci bɔrɔ laalo yom, wom ŋmaani ka hɛ hinno no wom koo yom sɛ. Ya mo no wom Baaba ka À goono bɛɛnɛ, beerem ka ñ go ka À ŋmaare Biya Halaala, À ga ñ no nda. —Luka 11:13

Ka ñ na aduwa tɛ ka beeni, nungu ka ñ meigu di zinji. Ñ kulu tɔ nda Biya Halaala. Cɔfo ñ go ka Ikpe Sendi cii mo nda yarutɛrɛ.

—Diyei Tɛra yom 4:31

A ga A Biya dam wom kuna. A ga À dam no hali wom ma A sendikpaare yom gana. Wom ma A fɔndo yom gana ka ñ tɛ mo.

—Ezicieli 36:27

Amma wom wɔ, wom si dulum haali gana. Wom go Biya Halaala gana za ka Ikpe Biya goono wom kuna nda gɔrɛ. Amma de bɔrɔ fɔ sinda Mɛsiya Biya, akpe wɔ mana ci À ŋmɔne.

—Lomei 8:9

Amma wom kaa du dabari saa ka Biya Halaala zumbu wom bɔm. Wom ya kaa ci A sɛda yom.

—Diyei Tɛra yom 1:8a

Baanaba wɔ bɔrɔ hinno no. À tɔ nda Biya Halaala nda naane. —Diyei Tɛra yom 11:24a

Coobaabaize yom mo tɔ nda binekaane nda Biya Halaala. —Diyei Tɛra yom 13:52

ALIKAWALI HINNO YOM GOONO 43
MESIYA GANAƆO YOM SE

Kpe Ikpe maani beerem ka ò bine go sara.
À go beerem faaba ka ò bine yom go
sududu. —Ikpe Sifayom 34:19

A kambɛ ya na hɛ yom wɔ kulu tɛ. A kambɛ
mo ya nam ò kulu bara. Kpe Ikpe cii ya di.
Amma bɔɔ ka A go guna neya, bɔɔ ka à
sinda bɔmbɛɛɛ, à bine mo go sududu. A go
bɔɔ guna ka à go jijiri A Sendi gaa.
—Esayi 66:2

Yesu cii à sɛ: De n hini ka naane fa, hɛ kulu
hini ka tɛ bɔɔ ka à go naane sɛ.
—Maaku 9:23

A binebaakɔ yom guruguze kɔnnɔ wɔ ka à
go tɛ ko wom bubure, wa si nam à ma wom
mamacɛ. Amma za ka wom gunda ba Mesiya
guruguze kuna, wa faihã zama saa ka À deiza
kaa hunutɛɛ mo wom ma huro faihã nda
munya kuna. —1 Pieɛ 4:12, 13

À ga ò mundi kulu haabu ò sɛ ò moo yom
gaa. Bu mo si kpɛɛɛ. Ya no bɛɛɛ. Ya no
hɛni. Ya no doori maayom. Ò si kpɛɛɛ zama
sintine hɛ yom bisa. —Kaayomtɛɛ 21:4

**44 ALIKAWALI YOM GOONO
TAABANTE YOM SE**

Za ka Nga bumbum guruguze nda ka ò na
À sui, À hini ka beerem ka ò goono suiyom
kuna gaakasine. —Ebuluwei 2:18

Ikpè ka À go laakalikane no À kaa Setam
terese wom cee yom cire, À si jè.
—Lomei 16:20a

Hè laalɔ boobo go bɔɔ ceante susu taabandi
amma Kpe Ikpè go ka à bakaa ò kulu gaa.
—Ikpè Sifayom 34:20

Saa ka n go hari yom dem, A goono nda ni.
Saa ka n go isa yom dem mo, hari si n gonu.
Saa ka n go dira nini bindi kuna, à si n ku-
kure. Nini belle mo si tɔ n gaa. —Esayi 43:2

Amma i go bei Ikpè go hè kulu meigu ka
te barika beerem ka ò go baa Ikpè se. Nge
yom no Ikpè cee mo nda zanga À miila goono
nda. —Lomei 8:28

Suiyom fɔ kulu mana kaa wom gaa ka à
mana ci iburadam suiyom. Amma Ikpè ya
naanekpè no. À si tu wom ma du suiyom ka
wom si hini ka jere. Amma ka suiyom kaa
wom gaa, Ikpè ga À faaba fɔndɔ te wom se
wom ma du ka hinà. —1 Kolentei 10:13

ALIKAWALI YOM GOONO 45
GAANMAAKO YOM SE

Boro ka à go gaanmaa, A ga à te kaasa A
nmone Ikpe goonoyom do kuna. À bine si
hunu kpeene. A ga A nmone Ikpe maa han-
tum à gaa nda A nmone Ikpe wangara maa ka
à ci Yerusalem teja ka à zumbu za beene A
nmone Ikpe do. A ga A maa teji hantum à gaa
mo. —Kaayomtere 3:12

Boro ka à go gaanmaa, à gaa no A kaa jiine
kpaare dam. A si akpe maa tusu ka wi pai
Hundi Tira kuna. A ga akpe maa cii A Baaba
nda À dontoneize yom jine. —Kaayomtere 3:5

Boro ka à go gaanmaa, A ga akpe gorendi A
banda A kpetere kariga bom zanga Hee mo, A
gaanmaa ka goro A Baaba banda À kpetere
kariga bom. —Kaayomtere 3:21

Boro ka à go gaanmaa ya he yom kulu tubu.
A ci akpe nmone Ikpe, nga mo kaa ci A ize.
—Kaayomtere 21:7

Boro ka à hini ka hanga dam ka maa, à ma
maa fa he ka Biya Halaala go cii Mesiya marga
yom se. Boro ka à go gaanmaa, A ga à no
fondo à ma nmaa tuuri ka à hundi no gaa ka
à goono Nungu Hinno beene kuna Ikpe do.
—Kaayomtere 2:7

**46 IKPE SENDI I SE HIJE
FEEYOM BOM**

Beerem mo ka ò hiji, a go ka ò no mei. Amma à mana ci hæ bo, Kpe no. Wende ma si nga kunye fee. De bine à na à fee à ma goro à ma si hiji wala à ma saba dam nga nda nga kunye game. Kunye mo ma si nga wende fee. Wende goono no hoante saa kulu ka à kunye go huna. Amma de kunya bu, à hunu hije korofa kuna noya. À hini ka hiji boro ka à baa, amma Kpe kuna hinne fa.

—1 Korintei 7:10, 11 nda 39

Ya no Moisi fonda go weihiji ho à kunye gaa de kunye di go huna. Amma de kunya bu, wenda koma fonda gaa, fonda ka à go ka à ho nda kunya. Amma kunya bahune kuna, de à na haiboro nmani fo hiji, zinateeri no ò ga à cæ. Amma de kunya bu, à hunu fonda nga di kuna noya. À mana ci zina de à na haiboro teji hiji.

—Lomei 7:2, 3

Boro kulu ka à go ka nga wende fee ka afo nmani hiji, akpe go zina. Boro kulu mo ka à na weiboro ka boro fo fee hiji, akpe go zina.

—Luka 16:18

MESIYA KAA YE KA KAA 47
HANDUNYA KUNA

De bine A kpei gɔrɛ dɔ hinsa wom sɛ, A ye ka kaa ka wom zaa A banda. Nungu ka A goono wom mo, wom ma goono.

—Yohanna 14:3

À gaa no Hɛɛ Adamize, A ŋmɔne alamu kaa hunu bɛɛnɛ kuna. Handunya dimi yom kulu mo kaa wuuru. Ñ kaa di Hɛɛ, Adamize, A go kaa bɛɛnɛ buru yom bɔm nda dabari nda deiza bambata.

—Matiyu 24:30

Bɔrɔ kulu ka à go maa hawi nda Hɛɛ nda A sendi yom zamani beerem hanya fute ka ñ ci zanga zinateeri yom game, hawi ga A dii nda akpɛ. Saa ka A kaa kaa A Baaba deiza kuna nda Ikpe dɔntɔneize halaala yom, hawi ga A dii nda akpɛ.

—Maaku 8:38

A binebaako yom, maasa i bara no Ikpe ize yom. Hɛ ka i kaa ci, à mana hunutere jina. Amma i go bei saa ka Mesiya hunutere i kaa bara zanga Nga domi i kaa di À zanga À goono. Bɔrɔ kulu ka à gunda bɛɛje nga di Mesiya kuna, akpɛ go ka nga bɔm hinnandi zanga Mesiya hinne.

—1 Yohanna 3:2, 3

Bèèné nda ganda kaa beeni, amma A sendi yom si beeni pai. —Luka 21:33

Ikpè hulonzomyom dɔ no Ikpè Sendi hantumante kulu hunu. À gunda nafa cɛbɛ sɛ nda hinsayom sɛ nda damyom fɔndɔ sɛ nda cɛyom susu ŋmɔne foorayom sɛ. —2 Timote 3:16

N Sendi ya fitila no a cee yom sɛ. Kaari mo no a fɔndɔ kuna. —Ikpè Sifayom 119:105

ADUWA NDA YAAFA

(Yesu cii:) Wom ma aduwa tɛ zanga ya wɔ. I Baaba ka N goono bèèné, N maa ma ci ha-laala. N kpeterɛ ma kaa. N binebaa ma tɛ handunya zanga à go tɛ bèèné. N ma i no hunkuna ŋmaari. N ma i dɛɛyom yaafa i sɛ zanga i yom mo i go beerem ka n̄ dɛɛ i sɛ yaafa. N ma si kpeinda i yom suiyom dɔ amma N ma i kɔm Ilaalɔ kambɛ. N ŋmɔne no kpeterɛ nda dabari nda deiza, jiiri dubu nda dubu yom. Ami. De wom na beerem yaafa nda n̄ taali yom, wom Baaba mo ka À goono bèèné À go wom yaafa. Amma de wom si beerem yaafa nda n̄ taali yom, wom Baaba mo si wom yaafa nda wom taali yom. —Matiyu 6:9-15

IKPE FAABA FONDO

Hεε ya dulumkoni no.

Boro kulu na dulum te. N̄ bine gazia Ikpe deiza gaa. —Lomei 3:23

Mεsiya bu a sε.

Mεsiya mo bu ce fɔ pap dulum yom sabu sε. Nga ka À ci Cεsusukpe bu beerem ka n̄ mana cεsusu sε zama À ma kpeinda i yom Ikpe dɔ. —1 Pieε 3:18a

À hima ya tuubi ka fee nda a dulum yom.

Nga di sε, wom ma tuubi ka bere zama Ikpe ma wom dulum yom tusu. Saa di gaa baani lokaci yom ma zumbu za Kpe dɔ. —Diyei Tera yom 3:19

Tilasi no ya naane Mεsiya gaa ka À ta.

Amma beerem kulu ka n̄ na À ta ka naane À maa gaa, À na n̄ no dabari n̄ ma ci Ikpe ize yom. —Yohanna 1:12

A tabai mo ka a du faaba.

Boro ka à gunda Ize, à gunda hundi di.

—1 Yohanna 5:12a

Boro ka à go hanga dam A sendi sε, à naane mo wɔ ka À na A dɔntɔm, akpe gunda hundi ka à si beeni. À si kaa ciiti dɔ amma à bisa bu gaa ka tɔ hundi dɔ. —Yohanna 5:24b

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for careful distribution, write in English to:

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA

Watson Goodman ya na tira
wɔ bata yom suuba ka meigu.

Tira wɔ noyom no. Ñ ma si à neera.

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org